

RAF402G Rafsegulfræði 1

Fimmtudaginn 6. júní 2013, kl. 09:00-12:00. Kennarar: Viðar Guðmundsson og Kristinn Andersen.

Leyfileg hjálpargögn eru skriffæri, vasareiknivél, og kennslubókin: „Field and Wave Electromagnetics“ eftir David K. Cheng ásamt nótum kennara og nemanda.

Í prófinu eru 5 verkefni sem öll vega jafnt. Skrifid skýrt og greinilega allar útleiðslur með hnitmiðuðum stuttum skýringum þar sem það á við. Öll verkefni eru lögð fyrir á íslensku og ensku.

1. **Íslenska:** Gegnheil rafsvarandi kúla með geisla a er í tómarúmi. Skautun hennar er lýst sem

$$\mathbf{P}(R) = P_0 \left(\frac{R}{a} \right) \mathbf{a}_r.$$

Takið eftir að skautunin er ekki einsleit.

- (a) Finnið bolskautunarhleðsluþéttleika kúlunnar.
- (b) Finnið yfirborðsskautunarhleðsluþéttleika kúlunnar.
- (c) Reiknið rafstöðumættið innan og utan kúlunnar.
- (d) Reiknið rafsviðið innan og utan kúlunnar.

English: A solid dielectric sphere with radius a is placed in vacuum. Its polarization is described as

$$\mathbf{P}(R) = P_0 \left(\frac{R}{a} \right) \mathbf{a}_r.$$

Please notice that it is not uniform.

- (a) Find the bulk charge density of bound charges in the sphere.
- (b) Find the surface charge density of bound charges on the sphere.
- (c) Calculate the electrical potential in and outside the sphere.
- (d) Calculate the electrical field in and outside the sphere.

2. **Íslenska:** Í kjörleiðara höfum við sagt að $\mathbf{E} = 0$ með skírskotun til lögmáls Ohms.

(a) Sýnið að innan kjörleiðara sé $\partial\mathbf{B}/\partial t = 0$ og þess vegna sé $\mathbf{B}$ fasti þar.

(b) Sýnið að í gegnum kjörleiðandi lykkju verði segulflæðið einnig fasti.

English: In a perfect conductor we maintain that $\mathbf{E} = 0$ with reference to Ohm's law.

(a) Show that inside a perfect conductor $\partial\mathbf{B}/\partial t = 0$ and thus $\mathbf{B}$ is constant there.

(b) Show that through a loop of a perfect conductor the magnetic flux is constant.

3. **Íslenska:** Athugum hjólflatarspólu með ferhyrnings þverskurðarflöt eins og sýnd er á mynd 6-23 á blaðsíðu 269 í kennslubókinni. Finnið sjálfspan spólunnar ef hún er með kjarna sem fyllir út í holrúmið innan hennar þannig að honum er skipt í tvo eins staflaða helminga þar sem efri helmingurinn er með segulsvörunarstuðul μ_1 og neðri helmingurinn með μ_2 .

English: Consider a toroidal coil with rectangular cross section as is shown in Figure 6-23 on page 269 in the text book. Find the self-inductance of the coil if it is filled by a core made of two equal parts stacked together such that the upper part has the permeability μ_1 and the lower one μ_2 .

4. **Íslenska:** Járnseglandi teningi með hliðlengd a er komið fyrir í kartísku hnitakerfi með hliðar samhliða ásnum hnitakerfisins þannig að punktar hans eru með hnit sem uppfylla: $0 \leq x \leq a$, $0 \leq y \leq a$, $0 \leq z \leq a$. Seglunarvigur teningsins er

$$\mathbf{M}(x, z) = M_0 \left(\frac{xz}{a^2} \right) \mathbf{a}_y.$$

Finnið jafngild seglunarstraumþykkni teningsins

English: Ferromagnetic cube with side length a is placed in a Cartesian coordinate system with its sides parallel to the axes of the coordinate system such that its points have coordinates satisfying: $0 \leq x \leq a$, $0 \leq y \leq a$, $0 \leq z \leq a$. The magnetization vector of the cube is

$$\mathbf{M}(x, z) = M_0 \left(\frac{xz}{a^2} \right) \mathbf{a}_y.$$

Find the corresponding equivalent magnetization current densities for the cube.

5. **Íslenska:** Merkjálína hefur kenniviðnámið $Z_0 = 50 \Omega$ og deyfinguna 3 dB/100m ($\alpha = 0.345$ Np/100m). Gerið ráð fyrir að hraðastuðull línunnar sé 1.0 (þ.e. bylgjuhraði eftir línunni sé jafn ljóshraðanum).

(a) Merkjálínan er 500 m löng og við annan enda hennar er tengt álagsviðnáám, R_L , sem er 50Ω (raunviðnáám). Við hinn enda línunnar er tengdur sínusspennugjafi með toppspennuna 10 V.

Hvert er aflíð sem sínusspennugjafinn sendir inn í línuna?

Hvert er aflíð sem fer í 50Ω álagsviðnámið?

Hver er RMS spennan (ath. – ekki toppspennan) sem mælist yfir 50Ω álagsviðnámið?

(b) Tekinn er 5 m langur bútur af merkjalínunni og tengdur við 100Ω álagsviðnáám. Gerið ráð fyrir að í svo stuttum línubút séu töp hverfandi lítil, og reiknið því með að þau séu engin. Sínusspennugjafinn með toppspennuna 10 V er tengdur við hinn endann. Tíðni sínusspennunnar er 15 MHz.

Hvert er samviðnámið (Z) sem verður fyrir sínusspennugjafanum inn í enda línunnar?

Hvert verður standbylgjuhlutfallið (S) á línunni?

Hve mikið afl fer í 100Ω álagsviðnámið við enda línunnar?

Sýnið á Smith korti hvernig stærðirnar Z og S er fundnar hér að framan.

English: A transmission line has a characteristic impedance $Z_0 = 50 \Omega$ and attenuation 3 dB/100m ($\alpha = 0.345$ Np/100m). Assume that the velocity factor is 1.0 (i.e. the propagation speed along the line is equal to the speed of light).

(a) The line is 500 m long and a load resistance, $R_L = 50 \Omega$ is connected to one end of the line. A sinusoidal voltage source is connected to the line at the other end, with a peak voltage of 10 V.

How much power does the sinusoidal voltage source deliver into the line?

How much power is dissipated in the 50Ω load resistance?

What is the RMS voltage (note – not the peak voltage) measured over the 50Ω load resistance?

(b) A 5 m long section of the transmission line is connected to a 100Ω load resistance. Assume that such a short line section has negligible loss, i.e. do your calculations based on zero loss. The sinusoidal voltage source, with the 10 V peak voltage, is connected to the other end. The sinusoidal voltage frequency is 15 MHz.

What is the impedance (Z) encountered by the sinusoidal voltage source at the end of the line?

What is the standing wave ratio (S) on the line?

How much power is dissipated in the 100Ω load at the end of the line?

Show on a Smith chart how the quantities Z and S are found above.

